

Antopäivä: xx.xx.2021	Voimaantulopäivä: xx.xx.2021	Voimassa: Toistaiseksi
Säädösperusta: Laki liikenteen palveluista (320/2017) 131 § Ilmailulaki (864/2014) 113 §		
Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään: Laki liikenteen palveluista (320/2017) 242, 245 ja 255 § Ilmailulaki (864/2014) 142–143 ja 151 §		
Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö: Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, liitteen I kohta FCL.055 Komission asetus (EU) 2015/340, liitteen I kohta ATCO.B.040		
Muutostiedot: Tällä määräyksellä kumotaan Liikenteen turvallisuusviraston 23.12.2016 antama määräys PEL M2-92, Ilmailun kielitaitovaatimukset ja kielitaidon arviointi (TRAFI/68768/03.04.00.00/2016).		

Ilmailun kielitaitovaatimukset ja kielitaidon arviointi

SISÄLLYS

1	SOVELTAMISALA	2
2	MÄÄRITELMÄT	2
3	OIKEUDET JA RAJOITUKSET	3
4	RADIOPUHELIMENHOITAJAN KELPUUTUKSEN JA KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5	KIELITAIIDON OSOITTAMINEN	3
5.1	Yleiset vaatimukset	3
5.2	Suomen kielen kielitaitomerkintä	4
5.3	Englannin kielen kielitaitomerkintä	4
6	KIELITAIIDON ARVIOINTI	4
6.1	Yleiset vaatimukset	4
6.2	Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen järjestäminen ja sisältö	5
7	KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN	6
7.1	Kielitaitomerkinnän voimassaoloaika	6
7.2	Ensimmäinen kielitaitomerkintä	7
7.3	Kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkaminen	7
7.4	Kielitaitomerkinnän uusiminen	7
8	KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET	8
9	VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET	8
9.1	Oikeudet	Error! Bookmark not defined.
9.2	Rajoitukset	Error! Bookmark not defined.
10	KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO	8
10.1	Voimassaoloaika	8
10.2	Voimassaolon jatkaminen	9
10.3	Uusiminen	9
11	KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS	9
	Liite 1: KIELITAIIDON ARVIOINTI	10

1 SOVELTAMISALA

- 1.1 Tämä määräys koskee lentokoneen ja helikopterin lentolupakirjojen¹ haltijoita sekä lennonjohtajaoppilaita, lennonjohtajia ja lennontiedottajia. Siinä määrätään myös kielitaidon arvioinnista, kielitaitokokeiden sisällöstä ja kielitaitotarkastajia koskevista vaatimuksista.
- 1.2 Tätä määräystä sovelletaan lisäksi niihin purjelento-, ilmapallo-, ultrakevyt- ja autogiro-lentäjän lupakirjan haltijoihin, jotka haluavat lupakirjaansa kielitaitomerkin.
- 1.3 Tässä määräyksessä tarkoitetun kielitaidon määrittämiseen sovelletaan komission asetuksen (EU) N:o 1178/2011² liitteen I lisäyksessä 2 sekä komission asetuksen (EU) N:o 2015/340³ liitteen I lisäyksessä 1 julkaistua Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) kielitaidon arviointiasteikkoa. Muissa määräyksissä olevat viittaukset määräykseen PEL M2-91 tai määräykseen PEL M2-92 ja sen liitteeseen 1 katsotaan viittauksiksi tähän määräykseen ja edellä mainittuihin asetusten lisäyksiin.
- 1.4 Kielitaitomerkin lisäksi edellytettävästä rajoitetusta radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksesta määrätään määräyksessä PEL M2-93.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

kielitaidon arvioinnilla yleisnimitystä, joka kattaa sekä kielitaitokokeen, kielitaitotarkastuksen että kielitaitohaastattelun;

kielitaitohaastattelulla suullista koetta, jonka kielitaitotarkastaja ottaa vastaan lentolupakirjan haltijan tai muun kielitaitomerkin haltijan kielitaidon tason määrittämiseksi kielitaitomerkin voimassaolon jatkamista tai uusimista varten, tai lennonvarmistushenkilöstön osalta kielitaitomerkin voimassaolon jatkamista varten;

kielitaitokokeella Liikenne- ja viestintäviraston laatimaa tai muuta viranomaisen hyväksymää koetta, jota käytetään lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon tason määrittämiseen ja joka on aina suoritettava ensimmäistä kielitaitomerkin tää varten tai kielitaitomerkin tason korottamiseksi;

kielitaitotarkastajalla Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamaa henkilöä, jolla on oikeus ottaa vastaan kielitaitokokeita, kielitaitotarkastuksia ja/tai kielitaitohaastatteluita;

kielitaitotarkastuksella suullista koetta, jonka kielitaitotarkastajaksi valtuutettu tarkastuslentäjä tai lennonopettaja ottaa vastaan lentokokeen, tarkastuslennon, reittikoulutuksen tai kertauskoululennon yhteydessä, tai jonka kielitaitotarkastajaksi valtuutettu lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastaja ottaa vastaan lennonvarmistushenkilöstön

¹ Kevyiden ilma-alusten lupakirja (LAPL (A/H)), yksityislentäjän lupakirja (PPL(A/H)), ansiolentäjän lupakirja (CPL(A/H)), liikennelentäjän lupakirja (ATPL(A/H)), usean ohjaajan miehistölupakirja (MPL(A)) sekä ilmalaivojen ja pystysuoraan nousevien lentokoneiden ohjaamiseen oikeuttavat lupakirjat.

² Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiesthistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla (EUVL L 311, 25.11.2011, s. 1–193)

³ Komission asetus (EU) 2015/340, annettu 20 päivänä helmikuuta 2015, lennonjohtajien lupakirjoja ja todistuksia koskevista teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 923/2012 muuttamisesta ja komission asetuksen (EU) N:o 805/2011 kumoamisesta (EUVL L 63, 6.3.2015, s. 1–122)

pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon tason määrittämiseksi kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamista tai lentolupakirjan haltijoilla myös uusimista varten.

3 OIKEUDET JA RAJOITUKSET

- 3.1 Kohdassa 1.1 tarkoitetuilla ilmailulupakirjan haltijoilla on oltava lupakirjassaan määräyksessä PEL M2-93 tarkoitettu rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuus, ja heidän on oltava suorittanut ilmailuviestiliikennekoe sillä kielellä, jota kielitaitomerkinä koskee.
- 3.2 Ilmailulupakirjan haltija on oikeutettu käyttämään radiopuhelinta ilmailun radiotaajuuksilla niillä kielillä, joista hänellä on lupakirjassaan voimassa oleva kielitaitomerkinä ja joiden ilmaliikennepalvelun tarjoaja on ilmoittanut olevan käytettävissä kyseisellä alueella. Suomen ilmaliikennepalvelussa käytettävät kielet ilmoitetaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Finland).
- 3.3 Ilmailulupakirjaa varten peruskoulutusta suorittava henkilö saa harjoitella sen kielen käyttöä, jonka kielitaitomerkinää hän on hankkimassa, koululennolla ja hyväksytyyn koulutusohjelman mukaisella yksinlennolla ilman kyseistä kielitaitomerkinää.

4 KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN

- 4.1 Kielitaitomerkinän saadakseen hakijan on esitettävä todistus hyväksytysti suoritetusta kielitaitokokeesta tai kohdan 5.2.1 tai 5.3.2 vaatimusten täyttymisestä.
- 4.2 Kielitaitomerkinän myöntää hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto. Kielitaidon tasosta tehdään merkinä hakijan lupakirjaan. Jos kyseessä on kielitaitotarkastajana toimiva kielen asiantuntija tai muu henkilö, jolla ei ole voimassa olevaa lupakirjaa, merkinä voi olla yksinomaan viraston ylläpitämässä liikenneasioiden rekisterissä.

5 KIELIT AidON OSOITTAMINEN

5.1 Yleiset vaatimukset

- 5.1.1 Kielitaitokokeessa hakijan on osoitettava hallitsevansa ilmailun radiopuhelinliikenne englannin kielellä ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävällä tavalla. Kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.
- 5.1.2 Ensimmäistä kielitaitomerkinää tai kielitaitomerkinän tason korotusta varten on aina suoritettava Liikenne- ja viestintäviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä, nykyiset vaatimukset täyttävä kielitaitokoe. Kielitaitokoe voidaan suorittaa myös sähköisesti etäyhteyden kautta, jos käytettävän kokeen rakenne sen mahdollistaa.
- 5.1.3 Kielitaitomerkinän uusimiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi on suoritettava joko edellä tarkoitettu kielitaitokoe, lentolupakirjan haltijan tarkastuslennon, kertauskoululennon tai lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä tehtävä kielitaitotarkastus taikka kielitaitohaastattelu. Kielitaitotarkastuksista määrätään tarkemmin kohdissa 6.2.2 ja 6.2.3 ja kielitaitohaastattelusta kohdassa 6.2.4.

- 5.1.4 Kielitaitokokeen, kielitaitotarkastuksen tai kielitaitohaastattelun ottaa vastaan Liikenne- ja viestintävirasto tai sen valtuuttama kielitaitotarkastaja.
- 5.1.5 Kielitaitomerkinä suomalaiseseen lupakirjaan myönnetään myös muussa Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa suoritettuna kielitaitokokeen perusteella. Näissä tapauksissa Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavassa kielitaitomerkinä koskevassa hakemuksessa on esitettävä kyseisen valtion ilmailuviranomaisen hyväksymä todistus hyväksytysti suoritettuna kielitaitokokeesta.
- 5.2 Suomen kielen kielitaitomerkinä
- 5.2.1 Suomen kielen tason 6 kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta:
- suomen kielen syntyperäiselle puhujalle, jonka johonkin lupakirjaan tai kelpuutukseen johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
 - koulutusluvan haltijan tai ilmoituksen tehneen koulutusorganisaation antaman todistuksen perusteella hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka johonkin lupakirjaan tai kelpuutukseen johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
 - hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka hakemuksessa on Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttaman kielitaitotarkastajan tai tehtävään erikseen valtuutettuna Liikenne- ja viestintäviraston tarkastajan antama, hakijan haastatteluun perustuva todistus hakijan suomen kielen taidosta.
- 5.2.2 Muissa tapauksissa hakijan on suomen kielen kielitaitomerkinän saadakseen esitettävä äidinkieleltään suomenkielisen kielitaitotarkastajan haastatteluun perustuva lausunto hakijan ilmailuun liittyvästä kielitaidosta, jonka mukaan hakijan suomen kielen taito vastaa vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.
- 5.3 Englannin kielen kielitaitomerkinä
- 5.3.1 Englannin kielen kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta hakijalle, jonka hakemukseen on liitetty todistus hyväksytysti suoritettuna englannin kielen kielitaitokokeesta vähintään tasolla 4.
- 5.3.2 Englannin kielen tason 6 kielitaitomerkinä voidaan lisäksi myöntää englannin kielen syntyperäiselle tai syntyperäistä vastaavalle puhujalle asiakirjatodisteiden ja kielitaitotarkastajan suorittaman haastattelun perusteella ilman erillistä kielitaitokoetta. Jos tällainen henkilö kuitenkin ei saa haastattelun perusteella tason 6 kielitaitomerkinä, hänen on suoritettava kohdassa 5.1.2 tarkoitettu kielitaitokoe.
- 6 KIELITAIDON ARVIOINTI
- 6.1 Yleiset vaatimukset
- 6.1.1 Käytettävän kielitaitokokeen tai arviointimenettelyn on oltava Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä. Liikenne- ja viestintävirasto tunnustaa myös muun EU:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion hyväksymän kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen.
- 6.1.2 Kielitaidon arvioinnissa on määritettävä lupakirjan hakijan tai haltijan kyky puhua ja ymmärtää radiopuhelinliikenteessä käytettävää kieltä. Siinä on selvitettävä tarkastet-

tavan kyky käyttää sekä radiopuhelinliikenteen vakiosanontoja (fraseologiaa) että yleiskieltä. Tarkastettavan on osoitettava, että hän kykenee kielen avulla viestimään tehokkaasti pelkästään ääneen perustuvissa tilanteissa (puhelin/radiopuhelin) ja henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa, selviytymään odottamattomista tilanteista ja oikaisemaan väärinkäsityksiä, ja että hänen käyttämänsä murre tai korostus on ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävä.

- 6.1.3 Kielitaidon arvioinnissa on määritettävä tarkastettavan suullinen kielitaito, kuullun ymmärtäminen ja kyky vuorovaikutteiseen keskusteluun vieraalla kielellä. Tarkemmat ohjeet kielitaidon arviointiin annetaan tämän määräyksen liitteessä 1.
- 6.1.4 Kielitaidon arvioinnissa käytettävät materiaalit on pidettävä luottamuksellisina.
- 6.2 Kielitaidon arvioinnin järjestäminen ja sisältö
 - 6.2.1 Kielitaidon arvioinnin keskusteluosuudessa käytettävien aiheiden on oltava sopusoinnussa tarkastettavan ilmailulupakirjan tason kanssa. Aiheisiin on kuuluttava normaalisti ilmailutoiminnasta poikkeavien tilanteiden hallintaa ja keskusteluun on sisällytettävä odottamattomia käänteitä, joihin tarkastettava ei voi ennalta valmistautua. Keskustelu ei saa sisältää pelkästään radiopuhelinliikenteen fraseologiaa, vaan sen on mitattava tarkastettavan kykyä keskustella yleisistä ja ilmailuun liittyvistä aiheista riittävän täsmällisesti, sujuvasti, selkeästi ja ymmärrettävästi.
 - 6.2.2 Lentolupakirjan haltijan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkamista tai uusimista varten voidaan suorittaa lentokokeen, tarkastuslennon tai kertauskoululennon yhteydessä, mikäli tarkastuslentäjällä tai lennonopettajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Tällöin tarkastettavan on hoidettava radiopuhelinliikenne lennon aikana tarkastettavalla kielellä. Jos lento suoritetaan valvomattomalla lentopaikalla tai radiopuhelinliikennettä ei muutoin ole lennon aikana riittävästi, radiopuhelinliikennettä on simuloitava siten, että tarkastuslentäjä tai lennonopettaja toimii lennonjohtajan roolissa. Lisäksi ilmailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla joko ennen lentoa tai sen jälkeen.
 - 6.2.3 Lennonjohtajan tai lennontiedottajan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkamista varten voidaan suorittaa pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä, mikäli lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastajalla tai kouluttajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Lisäksi ilmailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla. Kielitaitotarkastuksesta on ilmoitettava tarkastettavalle etukäteen.
 - 6.2.4 Lentolupakirjan haltijan tai muun kielitaitomerkinnän haltijan kielitaidon taso voidaan tarkastaa kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkamista tai uusimista varten kielitaitohaastattelulla. Kielitaitohaastattelua voidaan käyttää myös lennonjohtajan tai lennontiedottajan kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkamiseen. Kielitaitohaastatteluun on kuuluttava ilmailun radiopuhelinliikenteen hallinnan varmistaminen sekä ilmailuun liittyvän yleiskielen osaamisen arviointi edellä kohdassa 7.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla. Kielitaitohaastattelu voidaan suorittaa etäyhteydellä.

- 6.2.5 Jos tarkastettava haluaa korottaa kielitaitomerkintänsä tasoa, hänen on aina suoritettava Liikenne- ja viestintäviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä kielitaitokoe. Tasoa ei voi korottaa lentokokeessa, tarkastuslennolla, kertauskoululennolla tai lennonvarmistushenkilöstön koulutuksen, pätevyyden arvioinnin tai työtehtävien yhteydessä, eikä myöskään kielitaitohaastattelulla.
- 6.2.6 Tarkastettavan on kielitaitokokeeseen tai kielitaitotarkastukseen tullessaan tai ennen kielitaitohaastattelun aloittamista todistettava henkilöllisyytensä.
- 6.2.7 Kielitaidon arvioinnin tulokseksi on merkittävä kielitaidon heikoimman osa-alueen tulos. Arvioitavat osa-alueet ovat ääntäminen, sanasto, rakenteet, puheen sujuvuus, vuorovaikutus ja kuullun ymmärtäminen.
- 6.2.8 Kielitaitotarkastajan on toimitettava hyväksytyksi suoritettua tai hylättyä kielitaidon arviointia koskeva kirjallinen todistus Liikenne- ja viestintävirastolle. Tarkastettavalle on annettava kopio todistuksesta.
- 6.2.9 Jos tarkastettava on hylätty kielitaitokokeen yhdessä osa-alueessa, vain kyseinen osa-alue on suoritettava uudelleen samalle kielitaitotarkastajalle. Jos tarkastettava on hylätty kahdessa tai useammassa osa-alueessa, koko koe on suoritettava uudelleen. Hylätyn osa-alueen tai kokeen suoritusta saa yrittää uudelleen aikaisintaan seuraavana päivänä ensimmäisestä yrityskerrasta.
- 6.2.10 Kielitaidon arvioinnin keskusteluosuus on tallennettava mahdollista myöhempää tarkastusta varten. Arvioinnin järjestäjän on säilytettävä siihen liittyvät asiakirjat ja tallenteet vähintään kyseisen kielitaitomerkinnän voimassaoloajan ja lentolupakirjan haltijoiden sekä muiden kielitaitomerkinnän haltijoiden tason 6 merkintöjen osalta vähintään 10 vuoden ajan. Hylätyn arvioinnin asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä kuuden vuoden ajan. Asiakirjat ja tallenteet on pyydettäessä esitettävä Liikenne- ja viestintävirastolle.
- 6.2.11 Kielitaitotarkastaja on velvollinen järjestämään asiakirjojen ja tallenteiden säilyttämisen vaaditun ajan myös oman toimintansa lopettamisen jälkeen.
- 6.2.12 Kielitaitotarkastajan tekemään päätökseen voi hakea muutosta siten kuin liikenteen palveluista annetun lain 256 §:ssä säädetään.

7 KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN

7.1 Kielitaitomerkinnän voimassaoloaika

Kielitaitomerkinnät ovat voimassa seuraavasti:

- taso 6 on lentolupakirjan haltijoilla sekä muilla kielitaitomerkinnän haltijoilla voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse uusida; lennonvarmistushenkilöstöllä englannin kielen taso 6 on voimassa yhdeksän vuotta ja suomen kielen taso 6 rajoittamattomasti;

- taso 5 on kaikilla voimassa kuusi vuotta;

- taso 4 on voimassa lentolupakirjan haltijoilla sekä muilla kielitaitomerkinnän haltijoilla neljä vuotta ja lennonvarmistushenkilöstöllä kolme vuotta.

Jos samalla henkilöllä on sekä lentolupakirja että lennonjohtajan lupakirja, hänen kielitaitomerkinsä voimassaoloa voidaan jatkaa samalla kielitaidon arvioinnilla kumpaa-kin tehtävää varten, ellei jompaakumpaa tehtävää varten käytössä ole erikseen määrättyä koetta. Tällöin kielitaidon arvioinnin keskusteluosuudessa on käsiteltävä kumpakin lupakirjaan liittyviä aihepiirejä.

Jos lentolupakirjassa on toistaiseksi voimassa oleva tason 6 kielitaitomerkinä ja sama henkilö hankkii lennonjohtajan lupakirjan, lennonjohtajan lupakirjaan liittyvän kielitaitomerkinän voimassaoloaika lasketaan lennonjohtajan lupakirjan myöntämispäivästä.

7.2 Ensimmäinen kielitaitomerkinä

Ensimmäisen kielitaitomerkinän tekee hakemuksesta kielitaitokokeesta annetun todistuksen perusteella hakijan lupakirjaan Liikenne- ja viestintävirasto. Jos kielitaitomerkinän haltijalla ei ole lupakirjaa, merkinä voidaan tehdä yksinomaan liikenneasioiden rekisteriin.

Lupakirjaan tai rekisteriin merkitään kyseessä oleva kieli, kielitaidon arvioinnin suorituspäivämäärä ja kielitaitomerkinän voimassaolon päättämispäivämäärä.

Kielitaitotarkastaja voi hakijan pyynnöstä antaa lentolupakirjan, lennonjohtajan lupakirjan tai lennontiedottajan lupakirjan haltijalle kielitaitomerkinän väliaikaisen käyttöoikeuden heti kielitaitokokeen suorittamisen jälkeen. Merkinä tehdään Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeelle LU3275, Todistus kielitaitokokeesta.

Ensimmäisen kielitaitomerkinän voimassaoloaika alkaa hyväksytysti suoritettuna kielitaitokokeen päivämäärästä.

7.3 Kielitaitomerkinän voimassaolon jatkaminen

Kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamismerkinnän tekee Liikenne- ja viestintävirasto tai Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja.

Lupakirjaan tai liikenneasioiden rekisteriin merkitään kyseessä oleva kieli, kielitaidon taso, kielitaidon arvioinnin suorituspäivämäärä ja kielitaitomerkinän voimassaolon päättämispäivämäärä, sekä jos merkinän tekee kielitaitotarkastaja, merkinän tekijän valtuutuksen numero ja allekirjoitus.

Kun kielitaitomerkinän voimassaoloa jatketaan, sen voimassaolo lasketaan alkavaksi edellisen kielitaitomerkinän voimassaolon päättämispäivästä, mikäli uusi kielitaitokoe, kielitaitotarkastus tai kielitaitohaastattelu on suoritettu voimassaolon päättymistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana. Kielitaitomerkinä merkitään olemaan voimassa päättymiskuukauden loppuun asti.

7.4 Kielitaitomerkinän uusiminen

Vanhentuneen kielitaitomerkinän uusi hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto tai Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja.

Uusitun kielitaitomerkinän voimassaolo alkaa hyväksytysti suoritettuna uuden kielitaidon arvioinnin päivämäärästä ja merkitään kohdan 7.3 mukaisesti.

8 KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

- 8.1 Kielitaitomerkinän myöntämiseen, voimassaolon jatkamiseen ja uusimiseen vaadittavia kielitaitokokeita, kielitaitotarkastuksia ja kielitaitohaastatteluja saavat ottaa vastaan vain Liikenne- ja viestintäviraston tähän tehtävään valtuuttamat kielitaitotarkastajat. Kielitaitotarkastajan valtuutus voidaan myöntää vain Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kielitaitotarkastajan koulutuksen saaneelle lupakirjanhaltijalle tai kielen asiantuntijalle.
- 8.2 Kielitaidon arviointeja tekevällä kielitaitotarkastajalla on oltava tehtävään soveltuva koulutus ja pätevyys. Hän voi olla joko hyvän kielitaidon omaava ilmailun asiantuntija tai kielen asiantuntija, jolla on hyvä ilmailun yleistuntemus.
- 8.3 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä ilmailun asiantuntijalla on oltava ammattilentäjän lupakirja taikka lennonjohtajan tai lennontiedottajan lupakirja, tai hänellä on oltava ollut tällainen lupakirja vaadittavine merkintöineen voimassa viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana ennen hänen ensimmäistä hyväksymistään kielitaitotarkastajan tehtävään. Lisäksi hänellä on oltava riittävä kokemus ilmailutoiminnasta.
- 8.4 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä kielen asiantuntijalla on oltava korkeakoulututkinto, johon sisältyy tarkastettavan kielen opintoja pää- tai sivuaineena, sekä riittävä kokemus ilmailuun liittyvistä tehtävistä.
- 8.5 Kielitaitotarkastajan on osallistuttava Liikenne- ja viestintäviraston järjestämään tai hyväksymään kielitaitotarkastajakoulutukseen ja hänen on suoritettava hyväksytysti Liikenne- ja viestintäviraston järjestämä tai hyväksymä kielitaitokoe. Kielitaitotarkastajan oman kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon taso 5.
- 8.6 Kielitaitotarkastajalle asetettujen vaatimusten täyttäminen ei yksin oikeuta kielitaitotarkastajan valtuutuksen saamiseen, vaan valtuutuksia myöntäessään Liikenne- ja viestintävirasto ottaa huomioon kielitaitotarkastajien alueellisen tarpeen ja hakijan soveltuvuuden tehtävään.

9 VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET

- 9.1 Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta kohtien 9.1 - 9.5 vaatimukset täyttävälle kielitaitotarkastajalle kirjallisen valtuutuksen, jossa määritellään kielitaitotarkastajan oikeudet.
- 9.2 Myöntäessään valtuutuksen kielitaitotarkastajalle Liikenne- ja viestintävirasto voi rajoittaa kielitaitotarkastajan oikeudet koskemaan vain tiettyjä lupakirjan haltijoita ja/tai vain tietyn kielitaitokokeen käyttämistä kielitaitotarkastajan oman asiantunteumuksen perusteella.

10 KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO

- 10.1 Voimassaoloaika

Kielitaitotarkastajan valtuutus myönnetään enintään kolmen vuoden määräajaksi.

10.2 Voimassaolon jatkaminen

10.2.1 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että hakijan oma, vähintään tason 5 kielitaitomerkitä on voimassa. Lisäksi hakijan on valtuutuksen voimassaoloaikana oltava:

- a) vastaanottanut vähintään 10 kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua; ja
- b) osallistunut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämään kielitaitotarkastajan kertauskoulutukseen.

10.2.2 Jos kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytykset eivät täyty, noudatetaan kohdan 10.3 vaatimuksia.

10.3 Uusiminen

10.3.1 Alle 12 kuukautta sitten vanhentuneen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on uusimishakemuksen saapumispäivämäärää edeltävien 36 kuukauden aikana vastaanottanut vähintään 10 kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua ja on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston määräämän koulutuksen. Jos hakija ei ole vastaanottanut vähintään 10 kielitaidon arviointia, noudatetaan kohdassa 10.3.2 asetettuja vaatimuksia.

10.3.2 Yli 12 mutta alle 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on joko suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston määräämän koulutuksen tai osoittanut pätevyytensä toimia kielitaitotarkastajana Liikenne- ja viestintäviraston määrittämällä tavalla.

10.3.3 Yli 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston määräämän koulutuksen ja osoittanut pätevyytensä toimia kielitaitotarkastajana Liikenne- ja viestintäviraston määrittämällä tavalla.

11 KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS

Kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua ei saa ottaa vastaan kielitaitotarkastaja, joka:

- on antanut tarkastettavalle kyseisen kielen kielikoulutusta nyt suoritettavaa koetta varten, tai
- on esteellinen sukulaisuussuhteen, erityisen edun tai muun vastaavan syyn vuoksi.

12 POIKKEUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto voi perustellusta syystä myöntää hakemuksesta määräajaksi poikkeuksia tämän määräyksen vaatimuksista, mikäli virasto katsoo, että vastaava turvallisuustaso sekä vastaavat tiedot ja taidot voidaan muulla tavoin varmistaa.

Liite 1

KIELITAIDON ARVIOINTI

Arvioinnissa on määritettävä hakijan kielitaito seuraavilla osa-alueilla:

a) Ääntäminen:

- missä määrin hakijan äidinkieli tai murre vaikuttaa ääntämiseen, painotukseen, rytmiin ja intonaatioon
- miten paljon se vaikeuttaa puheen ymmärtämistä.

b) Rakenteet:

- hakijan kyky käyttää kieliopin perusrakenteita ja vaativampia rakenteita
- missä määrin hakijan kielioppivirheet vaikeuttavat merkityksen välittymistä.

c) Sanasto:

- hakijan käyttämän sanavaraston laajuus ja täsmällisyys
- hakijan kyky selittää sama asia toisin sanoin silloin, kun hän ei tiedä tarvittavaa sanaa.

d) Puheen sujuvuus:

- puhenopeus
- epäröinti, takertelu
- harjoitellun ja spontaanin puheen ero
- jäsenitys- ja sidesanojen käyttö.

e) Kuullun ymmärtäminen:

- yleisissä, konkreettisissa ja työhön liittyvistä aiheissa
- kohdattaessa kielellisiä hankaluuksia tai vaikeissa ja yllättävissä tilanteissa.

Koemateriaalissa käytettävän korostuksen (tai eri korostusten) on oltava riittävän ymmärrettävä kansainväliselle kuulijakunnalle.

f) Vuorovaikutus:

- vastausten laatu (välittömyys, asianmukaisuus ja informatiivisuus)
- kyky aloittaa ja ylläpitää keskustelua:
 - yleisistä, konkreettisista ja työhön liittyvistä aiheista
 - yllättävissä tilanteissa
- kyky selvittää ilmeiset väärinkäsitykset tarkistamalla, varmistamalla tai selventämällä.

Hakijan kielitaito kullakin osa-alueella arvioidaan ICAOn kielitaidon arviointiasteikon mukaisesti.